

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1911

Ἀριθ.

Ο

”
ΑΡΓΟΣ ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ
ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ

ΙΔΡΥΤΗΣ
Γ. ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ **Θ. Α. ΚΑΛΟΓΕΡΙΚΟΣ**

ΤΟ ΜΟΝΟΝ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ ΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΑΠΟΚΟΜΜΑΤΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΤΑΚΗΣ Μ. ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

7. ΟΔΟΣ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ, ΣΤΟΑ ΠΑΠΠΟΥ

Ζ
Υ
Θ
Ο
Μ
Φ
Ι
Ξ

Π
Α
Γ
Ο
Σ
Φ
Ι
Ξ

Ἀπόσπασμα

ΕΛΕΥΘ. ΒΗΜΑΤΟΣ

Χρονολογία

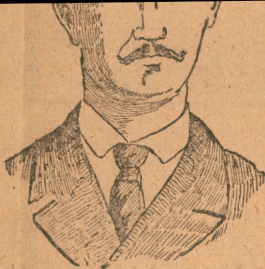
- 9. 6. 1929

ΓΕΝΕΑ ΠΟ

Ο Νικόλαος Δ. Λεβίδης

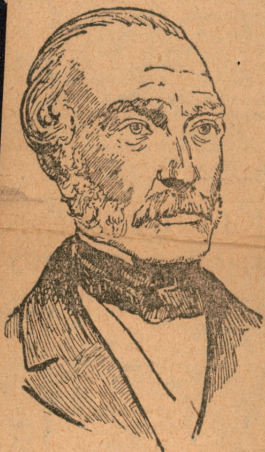
(Ο μετέπειτα δημ. σύμβουλος, βουλευτής, υπουργός, πρόεδρος της βουλής, συγγραφέας κ.λ.π.).

ποιόν έπρεπε να στραφεί διά να εκμισθρευθεί τόν πόνον του. Ο Γκυλντεκρον και ο Φούγγ ήσαν άνθρωποι πολύ καθώς πρέπει. Πολύ νεαποί. Καί ήγάτων πολύ τόν νεαρόν βα. υέα. Μία προς αυτούς εκ-

Ο ποιητής Δημ. Παπαρηγόπουλος

Ο 'Αλέξανδρος Ραγκαβής, τόν όποιον άπέκλιον Βολταίρον της 'Ελλάδος. Ο 'Αλέξανδρος Σούτσος και ο Παναγιωτάκης Σούτσος, οι δύο άδελφοί ποιητάι που έπαιξαν μέγανόν ρόλον τότε με τά ποιήματά των. Ο Στέφανος Ξένος, όσάκις ήρχετο εις τάς 'Αθήνας — ο όποιος εξέδωσε τόν «Βρετανικόν Άστέρα», ένα θαυμάσιον εικονογραφικόν περιοδικόν, και ο όποιος έγραψε και τήν «Ηρώδα της 'Ελληνικής 'Επανάστασεως», έργον άναγνωστέον από όλους τούς 'Ελληνας.

Ο ποιητής 'Αλέξανδρος Σούτσος

μυστήρευσις του ψυχικού πόνου θα ήδύνατο ν' άναικουφίση τόν Γεώργιον. Είχε ανάγκη νά διηγήση με κάποιον διά τό άσθημα αυτό, που έπλημμύριζε τήν καρδίαν του. Είχε ανάγκη νά λάβη μίαν συμβου-

Ο 'Εμμανουήλ Ροΐος

λήν. Είχε ανάγκη ν' άκούση μίαν γνώμην. Τό δίλημμα, φοβερόν, ώρθούτο πρό αυτού. Άδυσώπητον. Τραγικόν. Οι δύο Δανοί ύπασισταί προσεπάθησαν νά έπουλώσουν τό τραύμα. Νά παρηγορήσουν τόν άπαρηγόρητον βασιλέα. Νά τόν ήσυχάσουν. Νά τόν καταπραΰνουν. Νά καταπολεμήσουν τήν νευρικήν διέγερσιν από τήν όποίαν είχε καταληφθή. «Στενωχωρούμαι πολύ, δέν με χωρεί τό παλάτι», — έλεγε τού Φούγγ, προς τόν όποιον είχαν ο βασιλεύς ιδιαιτέραν συμπάθειαν και άπόλυτον έμπιστοσύνην. Οι περιπάτοι τόν άνεκούφιζαν κάπως. Είχε έξέλθη με τόν Φούγγ πεζή και διηθούνη προς τής Κολώνες. Άργότερα έκαμε τόν γύρον της 'Ακροπόλεως.

Η Κολώνες ήσαν τότε ο περίπατος τών ρομαντικών. Τών έρωτευμένων, τών ποιητών. Τού 'Αχιλλέως Παράσχου, Τού Δημητρίου Παπαρηγόπουλου. 'Απ' έκει ή νοσηρά φαντασία τών ρομαντικών της εποχής εκείνης έβλεπε τό νεκροταφείον, τό όποιον ήτο πηγή ποιητικής έμπνεύσεως και παρηγορίας τών ψυχικώς πασχόντων. Ο «φανός του κοιμητηρίου», τό παιώνιον ποίημα τού Δημητρίου Παπαρηγόπουλου, ήτο τό κυριαρχούν τότε πνεύμα και άσθημα. Τάφοι, σκελετοί, κρανία, έρωμένα ώχραί, ρελινόφωας, τάσεις προς αυτό τονίσαν, αυτά ήσαν τά συνήθη θέματα της μουσής τών ποιητών. Ο βυρτανισμός είχε παραμορφώθ. Ο Βίκτωρ Ουγγά, ο Λαμαρτινός, ο 'Αλφρέ ντε Μυσσέ, έζηήπαν τήν φαντασίαν τών ανθρώπων της εποχής εκείνης, τών όποιών ή ανατολική ιδιοσυγκρασία έδημιούργει ενσπαισθήματα σφοδρώς υπερρωμαντικά. Τά ποιήματα τού 'Αχιλλέως Παράσχου εδιδάξαντο από

Εις τής Κολώνες ύπήρχον δύο καφενεδάκια. Τό ένα έλεγετο τού Χαλούλου. Καί τό άλλο τού Μεταξά. Καί αυτά κέντρα πολιτικών συζητήσεων, αλλά και φιλολογικών συνομιλιών. Εις τά καφενεδάκια αυτά εούχναζαν, τό άπόγευμα ιδίως, ο καπετάν Ρομπότης, ο πυρπολητής, ο καπετάν Δαγκλής, ο στρατηγός της επανάστασεως, ο στρατηγός Μακρυγιάννης, ο ναύαρχος Κ. Νικόδημος, ο 'Ανδρέας Ψύλλας, ο 'Οθων Μακρυγιάννης, ο Δημήτριος Σούτσος, ο επικαλούμενος «ο κυνηγός», ο Νικόλαος Λεβίδης, φοιτητής τότε, πολλοί άνθρωποι τών γραμμάτων και καθηγηταί τινες τού πανεπιστημίου, ο Βασιλείος Οικονομίδης, ο Κόκκινος, ο όποιος άγαπούσε πολύ τό ρούμι, ο Νικόλαος Σαρίπολος, ο Κωνσταντίνος Παπαρηγόπουλος ο ιστορικός, ο Αιγινητής ο παθολόγος, ο Μακκιάς, Ιατρός της αλλής, ο Μιλτιάδης Μπενιζέλος, ο μαίμμος, τού όποιου συγγενής ήτο ή άγία Φιλοθέη. Τά λείψανά της εφυλάσσοντο εις τόν ναόν τού άγίου 'Ελευθερίου, παραπλεύρας της Μητροπόλεως. Καί άλλοι άκομη.

Ο βασιλεύς εσυνήθιζε τότε νά διασχίη τήν συνοικίαν της Πλάκας. Κατήρχετο από τούς «'Αέρηδες» προς τήν παλαιάν άγοράν, έπερνούσε τά τσαρουχάδικα — τά κατόπιν άμπατζιβδικά —, έβγαине εις τήν Καπνικαρέαν, όπου ο στρατών της έθνοφυλακής, άνήρχετο τήν όδόν 'Ερμού και έπέστρεφε εις τό Παλάτι.

Η πόλις τότε ήτο περιορισμένη. Η συνοικία της Νεαπόλεως και τού Κολωνακίου δέν ύπήρχαν. Εις τό Μοναστηράκι εστάθμευαν ή λεγόμενες καρότσες. Διά τόν Πειραιά. Ο σιδηρόδρομος δέν ύπήρχε. Η συγκοινωνία μεταξύ 'Αθηνών και Πειραιώς ένγινετο με της καρότσες. Ο άμαξάς, φουστανελάς, με όρίτσα στο κεφάλι ή κούκο ή φέσι, εκάλει τούς θέλοντας νά κατέλθουν εις τόν Πειραιά, φωνάζαν: «— Άλλος γιά τόν Πειραιά». Αντί πενήντα λεπτών. Εις τήν καρότσαν έμπαιναν πέντε ή δύο. Παρακάτω, περι τών 'Εκατόγχετρα εστάθμευαν ή καρότσες που έχρησιμεύαν διά τήν συγκοινωνίαν μεταξύ 'Αθηνών—Θεβών—Λεβαθείας. Η καρότσες αυτές είχαν τέσσαρα άλογα και δέματα σανού κρεμασμένα από πίσω από τήν καρότσα. Ο άμαξάς είχε ένα καμουτάκι πελάου που έκαμε στράκες διά νά φοβούνται τά άλογα και νά τρέχουν. Η ψείρες και οι κοριοί εφθνοιν εντός της καρότσας. Ο στρατών τού Ιππικού ήτο όπου σήμερον αι φυλακαί τού παλαιού στρατώνος. Ο στρατών τού πυροβολικού εις τού Μπότσαρη, εις τήν όδόν Μυλλέρου. Τού πεζικού εις τήν παλιά στρατώνα. Της πολιτοφυλακής εις τήν άγίαν Ειρήνην. Της χωροφυλακής εις τήν σημερινήν όδόν 'Ηπίτη και Σκούφου. Αι μεγάλαι φυλακαί ήσαν εις τόν Μεντρεσε, ο όποιος ήτο σχολείον επί τουρκοκρατίας. Σχολείον τουρκοκικόν. Τόν ιστορικόν πλάτανον τού Μεντρεσε είχε φυτέψη ο διαβόητος ληστής Μπιμπίσης, ο αχμαλωτιστής τήν δούκισσαν της Πλακεντίας. Εκτός τού Μεντρεσε ήσαν άργότερα, και αι φυλακαί τού Τριγυγέτα, εις τήν όδόν Σαρρή. Καί μετά μερικά χρόνια, τού Κόκκα, εις τήν όδόν άγιου Κωνσταντίνου,

γλικής πρεσβείας και τού ύπουργείου τών 'Εσωτερικών. Τό θέατρον τού Μπουκουρα όπισθεν τού Βαρβακειού. Διάσημος τύπος της παλαιάς άγοράς ήτο ο Δημητράκης ο Καμπούρης. 'Επαλωδες τά κατώρθωσε — ως διηγείται ο Νικόλαος Λεβίδης — νά προσκληθίη και εις ένα βασιλικόν χορόν, προεσθλών εις αυτόν με σολήν όπλαρχηγού!

— Μπρέ, Δημητράκη, τού ειπε ο Νικόλαος Λεβίδης, όταν τόν άνεγνώρισε εις τόν βασιλικόν χορόν, πώς βρέθηκες εσύ εδώ και τί σολή όπλαρχηγού εινε αυτή τού φορεί;

— Κύρ Νικόλακη, άλλη ώρα θα σου τά εξηγήσω... άπήντησε χαμογελών ο πρώτος μανάβης της παλαιάς άγοράς.

Τό δημοπατήριον κάθε Κυριακήν έπαρουσίαζε μίαν εξαιρετικήν κήνην. Εις τήν πλατείαν έπωλούν-

πλάτων. Όταν ήθελε νά έξυρίση τό «μπάμ τρελελά», όπως έλέγετο τό κάρτεον τού στόματος γενάκι, έφώνάζε τού πελάτου «νά κνή μύδαλο», νά φουσκώση δηλαδή έσωτερικά με τήν γλώσσα του τό μέρος εκείνο. Καί όταν ήθελε νά έξυρίση καλά τά μάγουλα, έφώναζε: «—Κάνε τόν πλώσιον» και ο πελάτης έφούσκανε και τά δύο τού μάγουλα, σάν νά έπαιζε κλαρινέττο. «Πεοκίρι» έλεγαν τήν πετότσα. Όταν δέν τό έξυρίσασ έτελείονεν, ο μαριμπότερος έδινε μιά ματιά εις τόν πελάτην και τού έλεγε:

«—Με της ύγειές σου, ή και γουαπρός».

Εις τήν βιτρίνα τού μαγαζιού μίαν γυάλα μικρή με άββάλλες. Οι μαριμπότερες τότε ήσαν και όλιγον Ιατροί. «'Εκολλούσαν άββάλλες», όπως έλεγαν. Έκοβαν και βεντούζες, Έβραζαν σερβιτάακια και βιζιγάντια. Καί έβραζαν και δόντια. Ο πρώτος που διαώρηθη έπίσημος άδοντοιατρός μετέπειτα εις τάς 'Αθήνας ήτο ο Λεοκόβιτς. Εις τήν όδόν Άγιου Μάρκου